

Bài giảng 3 và 4

CẦU, CUNG VÀ CÂN BẰNG THỊ TRƯỜNG

CÁC NỘI DUNG CHÍNH

- Thị trường là gì?
- Cầu
- Cung
- Trạng thái cân bằng của thị trường
- Sự thay đổi trạng thái cân bằng thị trường
- Chính sách kiểm soát giá của chính phủ

Thị trường là gì?

Thị trường là một tập hợp những người mua và những người bán, tác động qua lại lẫn nhau, dẫn đến khả năng trao đổi

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 3

Thị trường cạnh tranh hoàn hảo

- Hàng hoá đồng nhất
- Số người tham gia rất nhiều, mỗi người tham gia là người chấp nhận giá
- Thông tin hoàn hảo
- Không có rào cản gia nhập ngành

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 4

Thị trường không cạnh tranh hoàn hảo

Là các thị trường mà những nhà sản xuất có thể quyết định và tác động lên giá cả.

- Là thị trường độc quyền, độc quyền nhóm, cạnh tranh độc quyền
- Ví dụ: hàng không, xăng dầu

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 5

Mức giá thị trường

- Thị trường cạnh tranh chỉ hình thành có một mức giá
- Thị trường không cạnh tranh có thể đặt ra nhiều mức giá cho cùng một sản phẩm.

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 6

Phạm vi của thị trường

- **Địa lý**
 - Phạm vi rộng: Chứng khoán, vàng
 - Phạm vi hẹp: nhà đất
- **Loại sản phẩm, chất lượng sản phẩm**
 - Gạo, tấm
 - Gạo thơm, gạo thường

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 7

Cầu

- Khái niệm.

Cầu của một hàng hoá, dịch vụ là số lượng của hàng hoá, dịch vụ đó mà những người tiêu dùng *sẵn lòng* mua tương ứng với các mức giá khác nhau trong một khoảng thời gian xác định.

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 8

Cầu

- Hàm số cầu.

$$Q^D = f(P)$$

Nếu là hàm tuyến tính: $Q^D = aP + b \quad (a < 0)$
- Quy luật cầu.

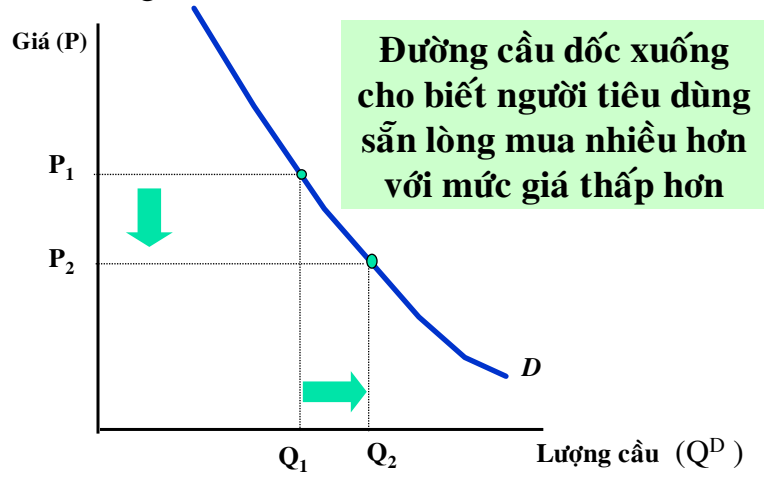
Khi giá một mặt hàng **tăng lên** (trong điều kiện các yếu tố khác không đổi) thì lượng cầu mặt hàng đó sẽ **giảm xuống**.

30.9.2013
Đặng Văn Thanh
9

Cầu

- Đường cầu

Đường cầu dốc xuống cho biết người tiêu dùng sẵn lòng mua nhiều hơn với mức giá thấp hơn

30.9.2013
Đặng Văn Thanh
10

Cung

- **Khái niệm**

Cung của một hàng hoá, dịch vụ là số lượng của hàng hoá, dịch vụ đó mà những người bán sẵn lòng bán tương ứng với các mức giá khác nhau trong một khoảng thời gian xác định.

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 11

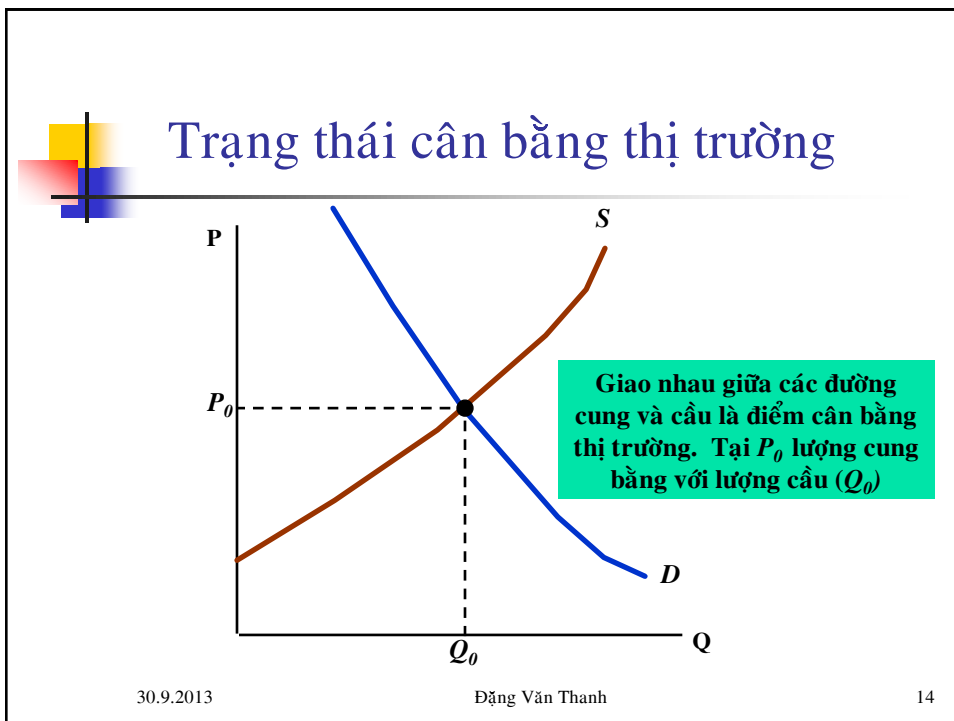
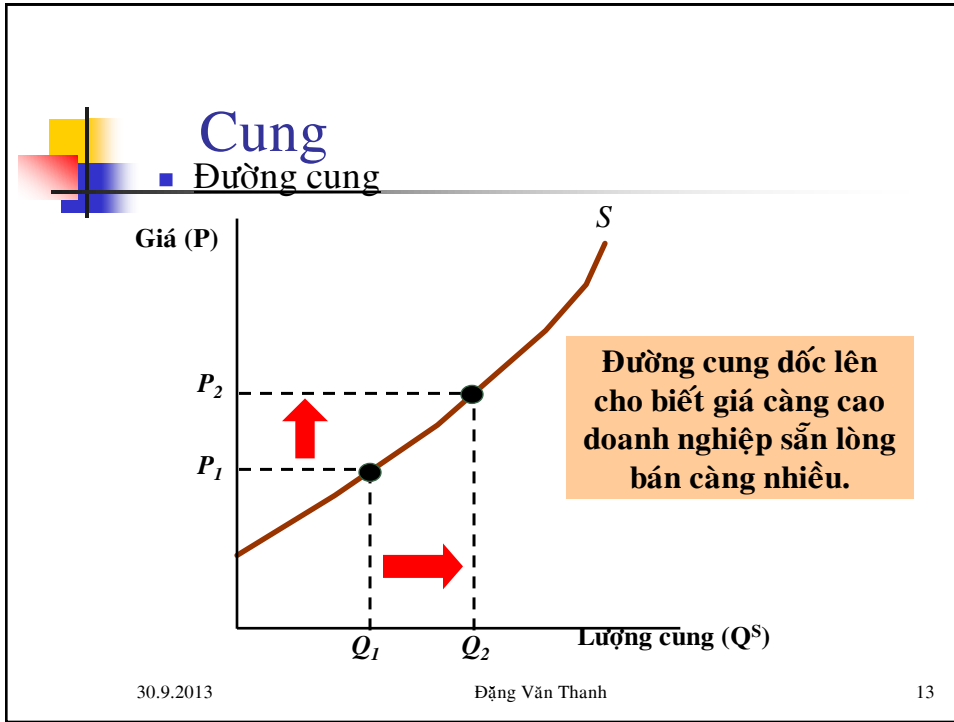
Cung

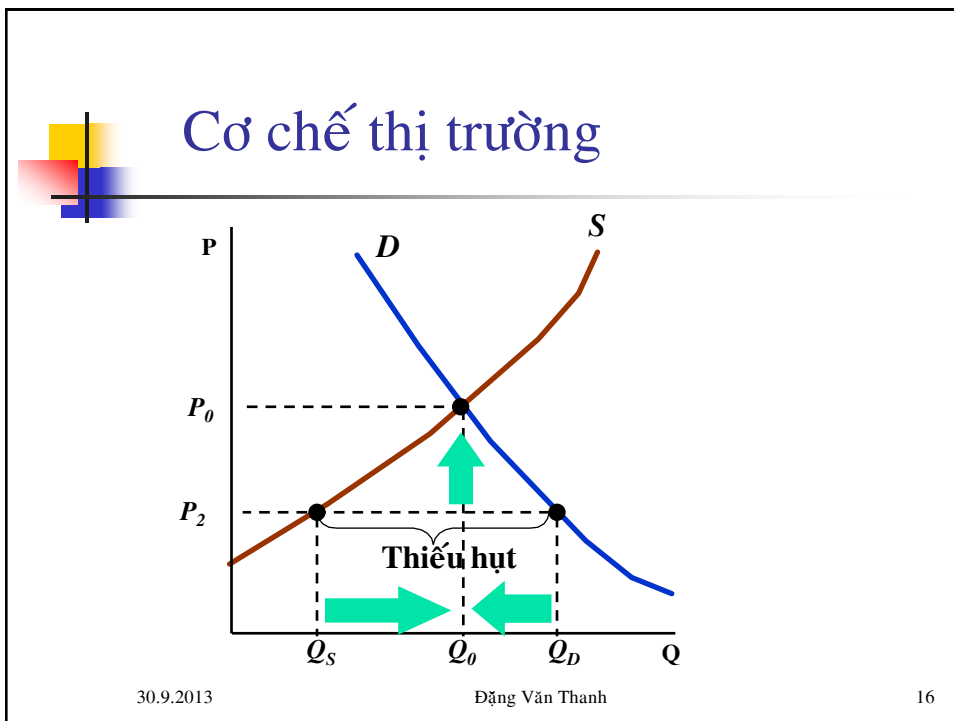
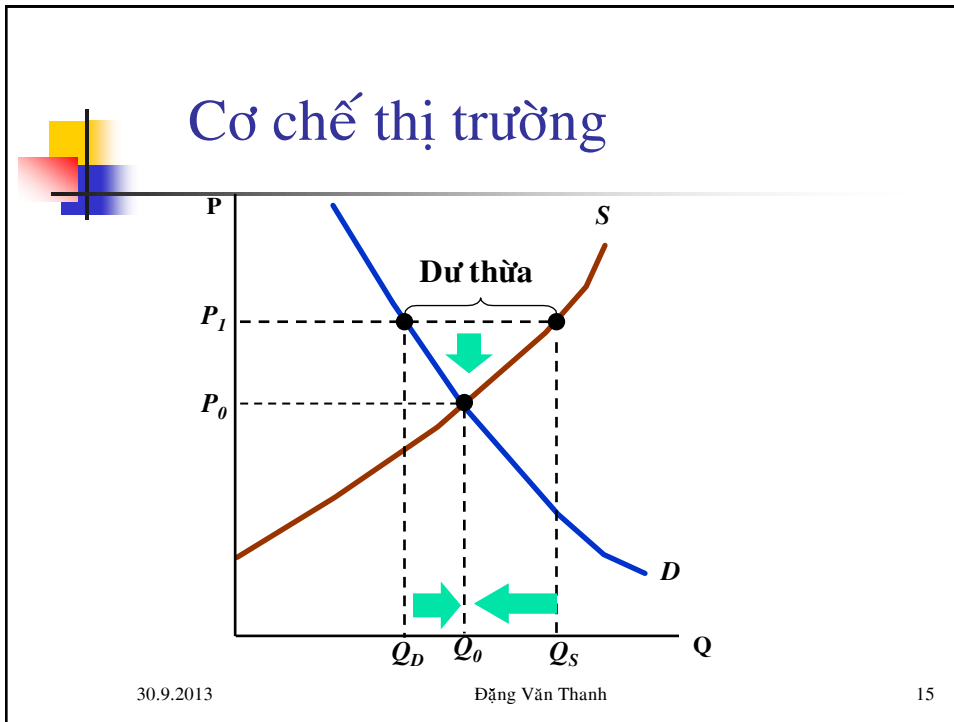
- Hàm số cung
$$Q^S = f(P)$$

Nếu là hàm tuyến tính: $Q^S = aP + b \quad (a > 0)$
- Quy luật cung.

Khi giá một mặt hàng **tăng lên** (trong điều kiện các yếu tố khác không đổi) thì lượng cung mặt hàng đó sẽ **tăng lên**

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 12

Cơ chế thị trường

- Tóm tắt cơ chế thị trường

1) Sự tương tác giữa cung và cầu quyết định giá cân bằng thị trường.

2) Khi chưa cân bằng, thị trường sẽ điều chỉnh sự thiếu hụt hoặc dư thừa hàng hóa cho đến khi đạt được trạng thái cân bằng.

3) Thị trường là cạnh tranh hoàn hảo thì cơ chế hoạt động trên mới có hiệu quả.

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

17

Sự thay đổi trạng thái cân bằng thị trường

Trạng thái cân bằng thị trường thay đổi theo thời gian là do:

- Cầu thay đổi (đường cầu dịch chuyển)

- Cung thay đổi (đường cung dịch chuyển)

- Cả cung và cầu đều thay đổi

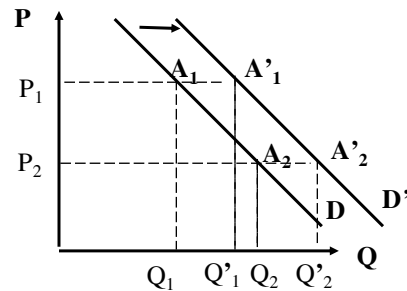
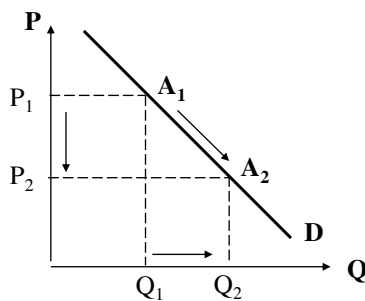
30.9.2013

Đặng Văn Thanh

18

Thay đổi lượng cầu (thay đổi lượng mua) khác với thay đổi cầu (thay đổi sức mua)

- Di chuyển dọc theo 1 đường cầu là thay đổi **lượng cầu**
- Dịch chuyển cả đường cầu là thay đổi **cầu** hay **sức mua**

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

19

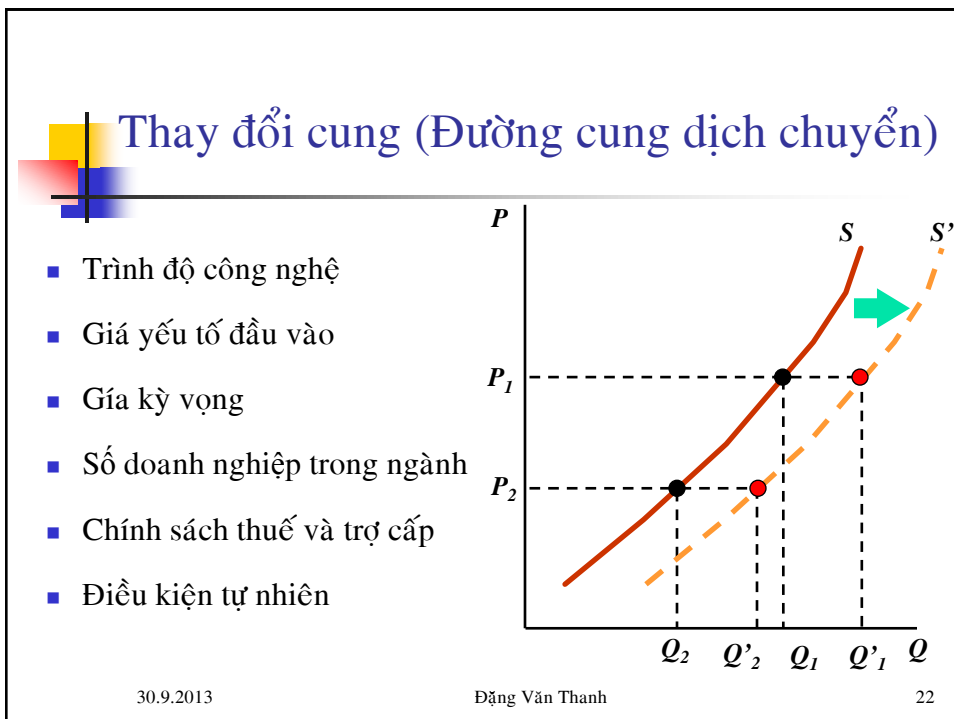
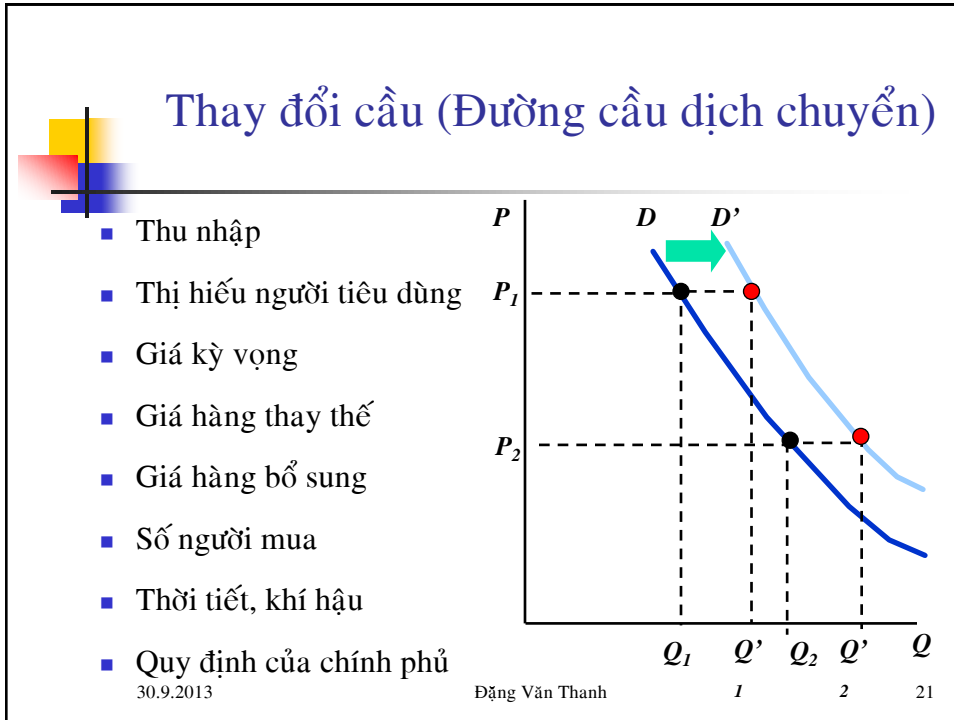
Thay đổi cầu (Đường cầu dịch chuyển)

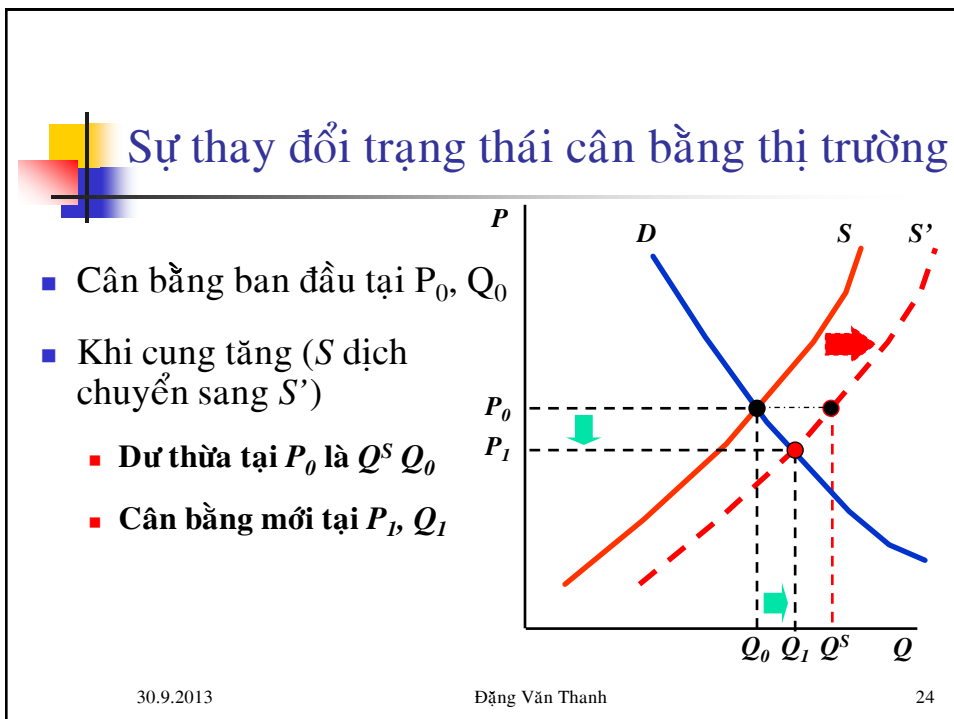
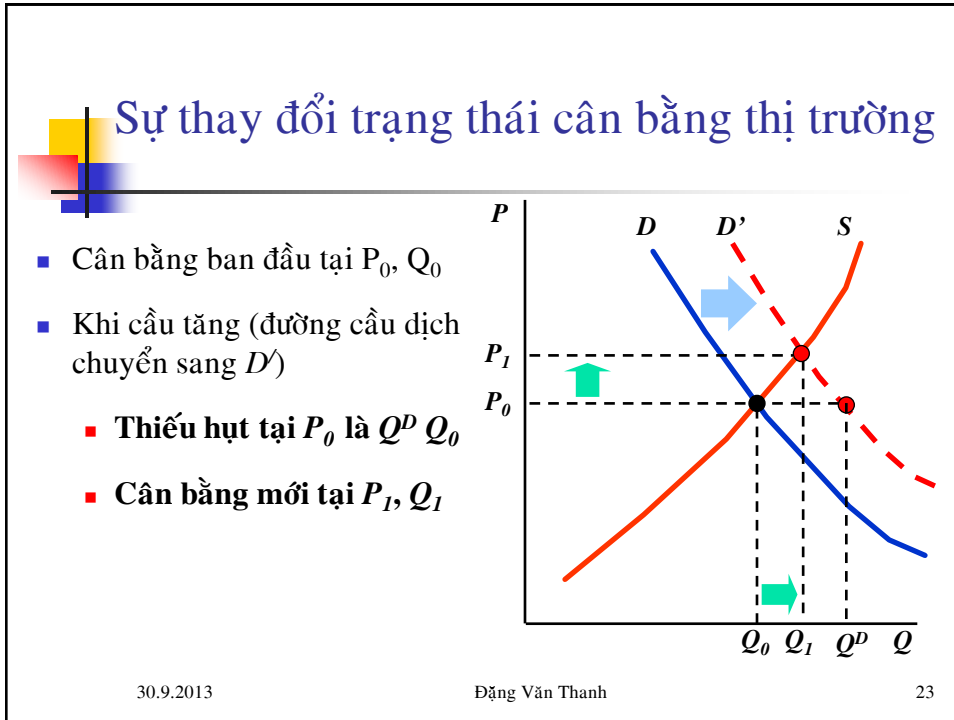
- Thay đổi cầu** khác với **thay đổi lượng cầu**
 - Cầu được quyết định bởi các yếu tố ngoài giá như thu nhập, giá các hàng hóa liên quan, thị hiếu
 - Thay đổi cầu* được biểu thị bằng sự **dịch chuyển** toàn bộ đường cầu.
 - Thay đổi lượng cầu* được thể hiện bằng sự **di chuyển** dọc theo một đường cầu.

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

20

Sự thay đổi trạng thái cân bằng thị trường

- Giá cân bằng được quyết định bởi quan hệ tương tác giữa cung và cầu.
- Cung và cầu được quyết định bởi những giá trị cụ thể của các biến số quan trọng của cung và cầu.
- Bất kỳ sự thay đổi của một hay nhiều biến số này đều làm thay đổi giá và lượng cân bằng.

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 25

Mối quan hệ giữa cung cầu và giá

Trong mối quan hệ giữa cung cầu và giá, đâu là nguyên nhân? Đâu là kết quả?

30.9.2013 Đặng Văn Thanh 26

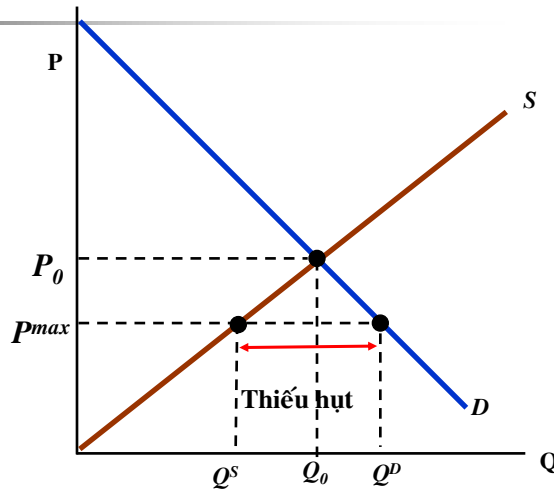
Chính sách kiểm soát giá của chính phủ: Giá tối đa (Giá trần)

Mục đích: Bảo vệ lợi ích người tiêu dùng

Giá trần chỉ có nghĩa khi **thấp hơn** giá thị trường

Ví dụ: điện, nước...

Gây ra sự thiếu hụt

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

27

Chính sách kiểm soát giá của chính phủ: Giá tối thiểu (Giá sàn)

Mục đích: Bảo vệ lợi ích nhà sản xuất, người lao động

Giá sàn chỉ có nghĩa khi **cao hơn** giá thị trường

Ví dụ: giá bảo hộ nông sản, lương tối thiểu...

* Gây ra sự dư thừa nông sản và chính phủ thường phải tổ chức thu mua sản lượng thừa.

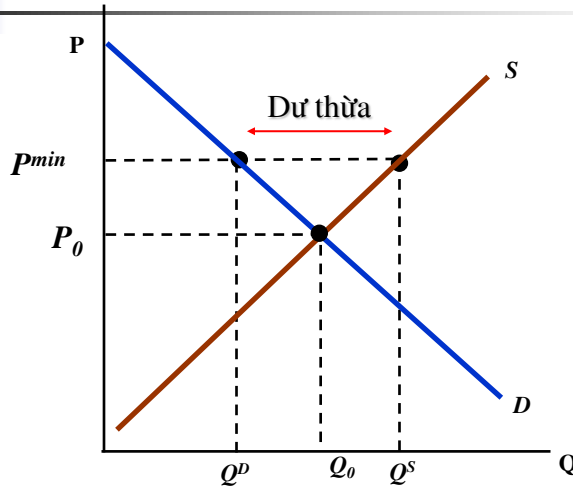
* Đối với thị trường lao động, sẽ làm tăng tỷ lệ thất nghiệp và chính phủ phải trợ cấp thất nghiệp

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

28

Chính sách kiểm soát giá của chính phủ: Giá tối thiểu (giá sàn)

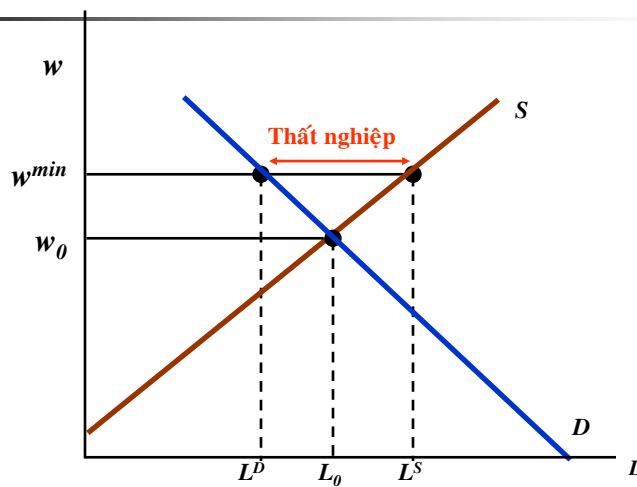

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

29

Mức lương tối thiểu

30.9.2013

Đặng Văn Thanh

30